

Doktora programının amaç ve kapsamı

- Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.
- Bu program, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için **en az yedi ders**, **seminer**, ilgili enstitü anabilim dalının teklifi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen diğer öğrenim etkinlikleri (makale, konferans, bildiri ve benzerleri), **yeterlik sınavı**, **tez önerisi** ve **tez çalışması** olmak üzere **en az 240 AKTS** kredisinden oluşur. Eğitim dili %100 İngilizce'dir.

Genel süreç

- 1 Giriş koşulları ve başvuru süreci
- 2 Adayların belirlenmesi ve kayıt işlemleri
- 3 Ders işlemleri ve eğitim süreci
- 4 Tez çalışması aşaması ve sonuçlandırılması

1 Giriş koşulları ve başvuru süreci

Doktora programı giriş koşulları ve başvuru tarihleri Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, [Fen Bilimleri Enstitüsü](#) web sayfasında ilan edilir.

2024-2025 dönemi öğrenci **kabul kriterleri**:

- Lisansüstü not ortalaması: 3.0/4
 - ALES (sayısal) puanı: 75
 - YDS/YÖKDİL (veya eşdeğeri): 60
- (Mezun olunan lisans ve tezli yüksek lisans eğitim dili %100 İngilizce ise bu şart aranmaz)
- SINAV: Yazılı + Mülakat

Yazılı/Mülakat sınavına girmeye hak kazanan adaylarının listesi enstitünün [web sayfasında](#) ilan edilir.

Aday, enstitünün belirlediği tarihte gerekli belgeleri ilanda belirtilen web sayfasına yükler.

2 Adayların belirlenmesi ve kayıt işlemleri

Aday, Makine Mühendisliği lisans dersleri konularından yazılı sınava tabi tutulur. Ardından mülakat sınavına katılır.

Başarılı sayılabilmesi için yazılı ve mülakat sınavlarından alınması gereken **asgari puan 70'tir**.

Mülakat sınavında adaya akademik geçmiş, lisans dersleri konuları, tecrübeleri, çalışmak istediği alan, vb. hakkında sorular yöneltilerek mülakat sınav notu verilir.

Öğrenci mülakat sınavı sırasında eğer varsa görüştüğü/çalışmayı planladığı öğretim üyesini danışman talebi olarak belirtebilir.

Asil ve yedek aday listesi **ALES puanının %50'si, lisans veya yüksek lisans not ortalamasının %20'si ve bilimsel değerlendirme (mülakat/yazılı) sınavı sonucunun %30'u** değerlendirilerek hesaplanır ve ilan edilir. Adaylar, enstitünün belirlediği tarihlerde online başvuru yaparak kayıtlarını gerçekleştirir.

Adayların ders alabilmeleri için İngilizce muafiyet sınavına girmeleri gerekmektedir. %100 İngilizce programdan mezun olup mezuniyetinin üzerinden 5 yıl geçmemiş olan veya [Enstitü web sayfasında](#) belirtilen eşdeğer sınav yeterliliklerine sahip olanlar bu sınavdan muaf olurlar.

3 Ders işlemleri ve eğitim süreci

Ders ekleme/bırakma işlemleri, öğrenci tarafından, AYBÜ [Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı](#)nın web sayfasında duyurulan lisansüstü akademik takvime göre belirlenen süre içerisinde ÖİBS üzerinden yapılır. İşlemler, öğrencinin kesinleştirmesi ve tez danışmanının onayından sonra tamamlanmış olur.

Daha önce alınmamış ise "FBE900 Research Methods and Ethics" ve "MATH 511 Advanced Engineering Mathematics" dersleri **zorunludur**.

"Special studies" dersinin her dönem, alınması zorunludur (ders yükünden sayılmaz).

Yüksek lisansta alınıp başarılmış bir ders, doktora tekrar alınmaz.

Öğrencilerin **yeterlilik sınavına girebilmeleri için 8 ders (7 ders + 1 zorunlu etik dersi) ve 1 Seminer** şartını sağlamaları gerekmektedir.

Öğrenci bir dönemde **en fazla 5** ders alabilir. (Special studies ve Seminer dersleri hariç).

Tez aşamasına geçildikten sonra "PhD Thesis" dersinin alınması zorunludur.

Öğrenciler, danışman ve Anabilim Dalı başkanının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararı ile

- farklı anabilim dallarından toplam ders yükünün %50' sine kadar,
- diğer yükseköğretim kurumlarından en fazla toplamda iki lisansüstü ders,
- daha önce alınmamış olması koşuluyla, en fazla toplamda iki yüksek lisans dersi alabilmektedir.

SÜRE

Program süresi (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç) 8 yarıyıl olup, program **en fazla 12 yarıyıldan fazla tamamlanmalıdır**.

Öğrencilerin **en geç 4. yarıyılın sonuna kadar kredili derslerini ve seminer dersini bitirmeleri ve 5. dönem içinde yeterlilik sınavına girmeleri zorunludur**. Aksi takdirde kayıtları silinecektir.

Öğrenci, güz ve bahar yarıyılları başında kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

DANIŞMAN ATAMASI

Öğrencinin talebi ve anabilim dalı akademik kurulunun uygun görüşü ile enstitü yönetim kurulu tarafından her öğrenciye en geç birinci yarıyılın sonuna kadar bir öğretim üyesi tez danışmanı olarak atanır.

DERSLERDE BAŞARI

Bir dersten başarılı sayılmak için öğrencinin **en az (BB) harf başarı notu** alması gerekir.

SEMINER

- Öğrenci, dersini tamamlayacağı son dönemde Seminer dersini de almalıdır.
- Akademik takvime göre Bütünleme sınav tarihleri bitene kadar sunumunu yapabilir.
- Sunumunu tamamladıktan sonra Enstitüye [Seminer Değerlendirme Formu](#)nı imzaları tamamlanmış bir şekilde teslim eder ve Tez Danışmanı not girişini yapar.

DOKTORA YETERLİLİK SINAVI (1/2)

Yüksek lisans derecesi ile doktora programına kabul edilen her öğrenci **en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar** yeterlik sınavına girmek zorundadır.

Yeterlik sınavları, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından yürütülür.

Öğrenci ilgili Akademik takvimde belirtilen tarihte [Enstitünün belirlemiş olduğu belgeleri](#) Enstitüye teslim eder.

Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. Doktora yeterlilik sınavları her yarıyıl bir kez olmak üzere, akademik takvimde belirtilen süreler içinde yapılır.

Öğrencinin sınava gireceği dönemde ders kayıt sisteminden **FBE 4000** yeterlilik dersini seçmesi gerekir.

DOKTORA YETERLİLİK SINAVI (2/2)

Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı ve sözlü sınavlar 100 puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavda en az 70 puan alan öğrenci sözlü sınava alınır.

Sınav jüri üyeleri öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/ana sanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen **üç gün içinde** enstitüye **tutanakla** bildirilir.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyıl da tekrar sınava alınır. Öğrenci, bu sınavda da başarısız olursa doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Yeterlilik sınavında **başarılı olan öğrenci 1 ay içerisinde Tez İzleme Jüri Formunu ve 6 ay içerisinde de Tez Öneri Formunu Enstitüye teslim etmelidir.**

Tez Öneri Formunu teslim ettikten sonra **6 ay içerisinde** belirlenen dönem aralığında (Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık) Tez İzleme Kurulu (TİK) toplantısını yapmalıdır.

4

Tez çalışması aşaması ve sonuçlandırılması

TEZ İZLEME KOMİTESİ

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile **bir ay içinde** bir **tez izleme komitesi** oluşturulur.

Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur.

Komiteye tez danışmanından başka enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır.

TEZ ÖNERİSİ SAVUNMASI (1/2)

Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, **en geç altı ay içinde** tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Tez önerisi savunması dinleyicilere açık olarak yapılır.

Tez izleme komitesi, tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Karar **üç gün içinde** enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Tez önerisi ikinci savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir

TEZ ÖNERİSİ SAVUNMASI (2/2)

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için **tez izleme komitesi**, **Ocak-Haziran** ve **Temmuz-Aralık** ayları arasında birer defa olmak üzere **yılda iki kez toplanır.**

Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yapılan ve planlanan çalışmaları içeren yazılı bir rapor sunar. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir

Rapor ve tez izleme tutanak formu enstitüye teslim edilir.

Komite tarafından **üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez** başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

TEZ YAZIMI

Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından onaylanmış **tez yazım kuralları**na uygun biçimde yazar.

Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için **en az üç** tez izleme komitesi raporu sunması gerekir.

Tez savunma jürisinin kurulabilmesi için **yayın şartı (SCI veya SCI-E tarafından indekslenen bir dergide tezlerinden hazırlanmış en az bir makale)** sağlanmış olmalıdır.

Tez izleme komitesinin tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü sonrası aşağıda belirtilen "**Mezuniyet 1. Aşama**" belgeleri hazırlanarak Enstitüye teslim edilir.

MEZUNİYET – 1. AŞAMA

Tez savunma sınavına girmeden **en az 10 gün önce** aşağıdaki evrakların enstitüye teslim edilmesi gerekmektedir:

- **Tez savunma jüri formu (2 adet)**
- **Tez Teslim Formu (2 adet)**
- **Lisansüstü Tez Benzerlik Tarama Formu (2 adet)**
- **Sunum, makale ya da bildirisinin Kabul Yazısı (2 adet)**
- **İntihal yüzdesini gösteren belge (2 adet, danışman imzalı)**
- **Tez CD (1 adet), İntihal (Turnitin) raporu CD (1 adet)**

JÜRİ ÜYESİ ATAMA

Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır.

Jüri, 3'ü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az 2'si Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil **5 öğretim üyesinden** oluşur.

İkinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Doktora tez jürisi için biri aynı anabilim/bilim dalından diğeri kurum dışından seçilen 2 yedek öğretim üyesi belirlenir.

JÜRİ ÜYELERİNE TEZ TESLİMİ

Jüri üyelerinin atanmasından sonra öğrenci, tezini Jüri üyelerine teslim eder. Tez danışmanın ve Jüri üyelerinin talebi doğrultusunda tez basılı olarak ve/veya e-posta yoluyla gönderilebilir.

Öğrenci tez bilgilerini Jüri üyelerine gönderirken tez savunma sınav tarihi ve yeri bilgisini de bildirir.

Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır.

TEZ SAVUNMA SINAVI

Tez savunması, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir.

MEZUNİYET – 2. AŞAMA

Tez Savunma günü ve **3 resmi gün içinde** aşağıda belirtilen evraklar öğrenci tarafından Enstitüye teslim edilmelidir.

- **Tez Savunma Tutanak Formu (2 adet)**
- **Tez Eser Değerlendirme Formu (Her Jüri Üyesi için 2 tane doldurulacaktır.)**

TEZ SAVUNMASI SINAV SONUCU

RET

Öğrenci başarısız sayılır ve Enstitü ile ilişkisi kesilir.

KABUL

Tez savunmasını başarı ile geçen öğrencinin tezi kontrolden çıktıktan sonra öğrencinin tezi ciltlenip **3. aşama evrakları** ile birlikte **tez savunma tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde** Enstitüye teslim edilmelidir. Enstitüye teslim tarihi öğrencinin mezuniyet tarihidir. Daha sonra Enstitü Yönetim Kurulunda öğrencinin mezuniyet kararı alınır.

DÜZELTME

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, **en geç 6 ay içinde** gerekli düzeltmeleri yaparak aynı jüri önünde tezini yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

MEZUNİYET – 3. AŞAMA

- **Fen Bilimleri Enstitüsü'nün web sayfasında** Formlar Bölümünden Tez Çoğaltılması İzin Belgesi (2 adet)
- **AYBÜ ÖİDB web sayfasından** Tez Veri Girişi Formu (Çıktısı alınacak 2 adet)
- **AYBÜ ÖİDB Kariyer Planlama Mezun Portalına** Kayıt yapılması
- **AYBÜ ÖİDB sayfasından** Savunma Sonrası Tez Proje Teslim Yayım İzin Formu (2 adet)
- **AYBÜ ÖİDB sayfasından** Tez Yazım Kuralları Kontrol Formu (2 adet)
- **Tez CD (2 adet, tezin son hali)** (Tez içerisinde imza, kişisel veri, özgeçmiş vb. olmamalıdır.)
- **Onaylı Ciltlenmiş Tez (3 adet)**
- **Doktora Tezleri bez ciltli olmalıdır. (Tez Kapağı Renk Kodu: PANTONE 2768 C)**